

Torsdag den 10. marts 2016

P8_TA(2016)0083

Ytringsfrihed i Kasakhstan

Europa-Parlamentets beslutning af 10. marts 2016 om ytringsfrihed i Kasakhstan (2016/2607(RSP))

(2018/C 050/05)

Europa-Parlamentet,

- der henviser til sine tidligere beslutninger om Kasakhstan, herunder beslutningerne af 18. april 2013 ⁽¹⁾, af 15. marts 2012 ⁽²⁾, af 22. november 2012 med Europa-Parlamentets henstillinger til Rådet, Kommissionen og EU-Udenrigstjenesten om forhandlingerne om en udvidet partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem EU og Kasakhstan ⁽³⁾, af 15. december 2011 om gennemførelsen af EU-strategien for Centralasien ⁽⁴⁾ og af 17. september 2009 om Kasakhstan: sagen om Jevgenij Sjovtis ⁽⁵⁾,
- der henviser til bemærkninger fra næstformanden for Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Federica Mogherini, efter undertegnelsen den 21. december 2015 af den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale mellem EU og Kasakhstan,
- der henviser til den syvende runde af den årlige menneskerettighedsdialog mellem EU og Kasakhstan i Astana den 26. november 2015,
- der henviser til Rådets konklusioner af 22. juni 2015 vedrørende EU-strategien for Centralasien,
- der henviser til den fjerde situationsrapport af 13. januar 2015 om gennemførelsen af EU's strategi for Centralasien, som vedtoges i 2007,
- der henviser til rapporten forelagt den 16. juni 2015 fra FN's særlige rapportør om retten til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed, Maina Kiai, efter hans mission til Kasakhstan,
- der henviser til den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale, der blev undertegnet den 21. december 2015,
- der henviser til artikel 19 i den internationale konvention om borgerlige og politiske rettigheder,
- der henviser til verdenserklæringen om menneskerettigheder fra 1948,
- der henvises til artikel 20 i Kasakhstans forfatning,
- der henviser til forretningsordenens artikel 135, stk. 5, og artikel 123, stk. 4,
- A. der henviser til, at Den Europæiske Union og Kasakhstan den 21. december 2015 undertegnede en udvidet partnerskabs- og samarbejdsaftale med det formål at tilvejebringe en bred ramme for styrket politisk dialog og samarbejde om retlige og indre anliggender og mange andre områder; der henviser til, at denne aftale lægger stor vægt på demokrati og retsstatsprincippet, menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder samt en bæredygtig udvikling og samarbejde med civilsamfundet;

⁽¹⁾ EUT C 45 af 5.2.2016, s. 85.

⁽²⁾ EUT C 251 E af 31.8.2013, s. 93.

⁽³⁾ EUT C 419 af 16.12.2015, s. 159.

⁽⁴⁾ EUT C 168 E af 14.6.2013, s. 91.

⁽⁵⁾ EUT C 224 E af 19.8.2010, s. 30.

Torsdag den 10. marts 2016

- B. der henviser til, at Kasakhstan er en vigtig international aktør, der spiller en vigtig rolle i den politiske og socioøkonomiske udvikling samt i sikkerhedssituationen i hele regionen; der henviser til, at Kasakhstan har spillet en positiv rolle i Centralasien ved at gøre en indsats for at udvikle godt naboskab med nabolandene, genoptage det regionale samarbejde og løse alle bilaterale spørgsmål med fredelige midler; der henviser til, at EU har en afgørende interesse i at intensivere det politiske, økonomiske og sikkerhedsmæssige samarbejde med Centralasien via et stærkt, åbent og strategisk forhold mellem EU og Kasakhstan;
- C. der henviser til, at den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale skal ratificeres af parlamenterne i alle EU's 28 medlemsstater og af Europa-Parlamentet; der henviser til, at nærværende aftale ikke blot vil styrke den politiske dialog mellem EU og Kasakhstan og bidrage til at fremme gensidig handel og investering, men den lægger også stor vægt på internationale forpligtelser; der henviser til, at det kan anerkendes, at der under forhandlingerne om den udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale blev foretaget forbedringer hvad angår inddragelse af civilsamfundet ved foranstaltninger truffet for at inddrage civilsamfundet i den politiske beslutningstagning;
- D. der henviser til, at den generelle situation med hensyn til ytringsfrihed er forværret i de seneste år; der henviser til, at de kasakhiske myndigheder i december 2015 tilbageholdt Guzal Baidalinova, en journalist og ejeren af nyhedswebstedet Nakanune.kz, i forbindelse med en straffesag på grundlag af anklager om »bevidst offentliggørelse af urigtige oplysninger«; der henviser til, at der efter anholdelsen af Guzal Baidalinova blev udtrykt bekymring over chikane mod de uafhængige medier i Kasakhstan; der henviser til, at en domstol den 29. februar 2016 frifandt journalist Julia Kozlova, som skriver for Nakanune.kz;
- E. der henviser til, at der er en igangværende strafferetlig efterforskning mod Seytkazy Matayev, lederen af den nationale presseklub og journalisternes fagforening, idet han er tiltalt for svig med offentlige midler for millioner af kasakhiske tenge; der henviser til, at Seytkazy Matayev, der nægter sig skyldig, og hans søn Aset Matayev, som er direktør for det uafhængige nyhedsagentur KazTag, blev tilbageholdt den 22. februar 2016; der henviser til, at Aset Matayev blev løsladt efter at være blevet afhørt;
- F. der henviser til, at en domstol den 22. januar 2016 kendte Ermek Narymbaev and Serikzhan Mambetalin — bloggere, som var blevet arresteret i oktober 2015 på grundlag af anklager om »anstiftelse af nationalt splid« — skyldige og idømte dem henholdsvis tre års og to års fængsel; der henviser til, at bloggeren Bolatbek Blyalov blev sat under begrænset husarrest;
- G. der henviser til, at de kasakhiske myndigheder har lukket uafhængige medier og oppositionsmedier, herunder *Assandi Times* og *Pravdivaya* samt tidskrifterne *ADAM bol* og *ADAM*; der henviser til, at de kasakhiske myndigheder i slutningen af 2012 anlagde sager mod uafhængige medier og oppositionsmedier, navnlig aviserne *Golos Respubliki* og *Vzglyad* og deres affilierede aviser og websteder samt webtvportalene K+ and Stan.TV;
- H. der henviser til, at en domstol i Almaty i oktober 2014 idømte Havas Worldwide Kazakhstan en bøde på 34 millioner tenge;
- I. der henviser til, at det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder (EIDHR) er et vigtigt finansieringsinstrument, som tager sigte på at støtte civilsamfundsorganisationer og demokratisering i både landet og regionen;
- J. der henviser til, at LGBTI-personer i Kasakhstan ifølge ILGA (den internationale sammenslutning af bøsse-lesbiske organisationer) står over for juridiske problemer og forskelsbehandling, som ikke opleves af indbyggere, som ikke er LGBTI-personer; der henviser til, homoseksuelle aktiviteter er lovlige for både mænd og kvinder i Kasakhstan, men at par af samme køn og husstande med par af samme køn ikke har ret til den samme retlige beskyttelse, som heteroseksuelle ægtepar;
- K. der henviser til, at Kasakhstan den 20. marts 2016 vil afholde tidlige parlamentsvalg, som kun kan betragtes som frie og retfærdige, hvis der forud garanteres ytringsfrihed i samfundet og en let og gennemsigtig registrering af politiske partier; der henviser til, at ifølge Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europas (OSCE) valgobservationsmissions endelige rapport af 3. april 2012 var valget i 2012 behæftet med »væsentlige uregelmæssigheder«⁽¹⁾;

⁽¹⁾ <http://www.osce.org/odihr/elections/89401?download=true>

Torsdag den 10. marts 2016

- L. der henviser til, at en ny straffelov, en ny lov om administrative forseelser og en ny strafferetsplejelov trådte i kraft den 1. januar 2015;
- M. der henviser til, at Kazakhstan er placeret på plads 160 ud af 180 lande i Journalister uden Grænsers pressefrihedsindeks for 2015;
- N. der henviser til, at EU sammen med hele tiden har arbejdet frem mod Kasakhstans tiltrædelse af WTO, hvilket nu har resulteret i afslutningen af forhandlingerne om tiltrædelse af WTO; der henviser til, at det er vigtigt, at Kasakhstan overholder retstatsprincippet, opfylder sine internationale forpligtelser og sikrer retssikkerheden for internationale virksomheder, der er aktive i landet, samt beskyttelsen af deres investeringer;
- O. der henviser til, at udviklingssamarbejdet med Kasakhstan fokuserer på at styrke de regionale og lokale myndigheders kapacitet, støtte reformen af retsvæsenet og forbedre den offentlige sektors evne til at indføre sociale og økonomiske reformer;
1. understreger vigtigheden af forbindelserne mellem EU og Kasakhstan og af styrkelsen af det økonomiske og politiske samarbejde på alle områder; fremhæver den store interesse, som EU har i et holdbart forhold til Kasakhstan for så vidt angår politisk og økonomisk samarbejde;
 2. udtrykker sin bekymring over forholdene for medierne og ytringsfriheden i Kasakhstan; er meget bekymret over presset på de uafhængige medier og de mulige negative konsekvenser af nye udkast til lovgivning om finansiering af civilsamfundsorganisationer; påpeger, at ytringsfriheden for uafhængige medier, bloggere og de enkelte borgere er en universel værdi, der ikke kan forhandles om;
 3. beklager den ukritiske blokering af nyheder, sociale medier og andre websteder med den begrundelse, at de offentliggør ulovligt indhold, og opfordrer de kasakhiske myndigheder til at sikre, at enhver foranstaltning, der begrænser adgangen til internetressourcer, har hjemmel i lovgivningen; er bekymret over ændringen af kommunikationsloven, der blev vedtaget i 2014;
 4. er dybt bekymret over den manglende respekt for og krænkelse af fangers rettigheder i Kasakhstans fængselssystem; er bekymret over det fysiske og mentale velbefindende hos fangerne Vladimir Koslov, Vadim Kuramsjin (der vandt den internationale menneskerettighedspris Ludovic Trarieux International Human Rights Prize i 2013) og Aron Atabek, som er dømt af politiske årsager, og kræver, at de omgående får adgang til den nødvendige medicinske behandling og får tilladelse til jævnlige besøg, herunder besøg af familiemedlemmer, juridiske repræsentanter, repræsentanter for menneskerettigheds- og fangerrettighedsorganisationer;
 5. anerkender »100-trinsprogrammet« som et forsøg på at iværksætte presserende reformer i Kasakhstan; opfordrer Kasakhstan til at gennemføre den nationale mekanisme til forebyggelse af tortur og til at åbne en debat om den nye straffelov og strafferetsplejelov;
 6. understreger, at uddybning af de politiske og økonomiske forbindelser med EU, således som det er fastlagt i den nyligt undertegnede udvidede partnerskabs- og samarbejdsaftale, skal være baseret på fælles værdier og være i overensstemmelse med en aktiv og konkret vilje i Kasakhstan til at gennemføre politiske og demokratiske reformer, som udspringer af landets internationale forpligtelser og tilsagn;
 7. bifalder, at en række fængslede menneskerettigheds- og fagforeningsaktivister er blevet løsladt siden den seneste menneskerettighedsdialog;
 8. understreger, at den legitime kamp mod terrorisme og ekstremisme ikke må bruges som undskyldning for at forbyde oppositionsaktivitet, hindre ytringsfriheden eller indskrænke domstolenes uafhængighed;
 9. opfordrer til en revision af de artikler i straffeloven, der kan bruges til at kriminalisere lovlig adfærd, der er beskyttet af menneskerettighedslovgivningen, navnlig artikel 174 om »anstiftelse af socialt, nationalt, klan-, race-, klasse- eller religionsbaseret splid«;
 10. opfordrer de kasakhiske myndigheder til at omstøde en domfældelse af bloggere, herunder Ermek Narymbaev, Serikzhan Mambetalin og Bolatbek Blyalov; opfordrer til løsladelse af Guzal Baidalinova; opfordrer til at gøre en ende på chikanen mod Seytkazy Matayev og Aset Matayev; påpeger i denne forbindelse, at sager, som involverer journalister bør være offentlige, og at der ikke bør være nogen chikane under retssagen;

Torsdag den 10. marts 2016

11. opfordrer til løsladelse af oppositionslederen Vladimir Koslov, der for øjeblikket tilbageholdes under strenge fængselsvilkår, indtil der er foretaget en uafhængig og upartisk behandling af hans sag;
 12. udtrykker dyb bekymring over loven om NGO'er, der undergraver NGO'ers eksistens og uafhængighed i Kasakhstan; opfordrer indtrængende de kasakhiske myndigheder til at garantere, at alle menneskerettighedsaktivister og NGO'er i Kasakhstan under alle forhold er i stand til at udføre deres legitime aktiviteter på menneskerettighedsområdet uden frygt for repressalier og fri for alle restriktioner;
 13. hilser Kasakhstans ambition om at engagere sig aktivt som mægler/formidler i internationale sikkerhedsspørgsmål vedrørende regionen som helhed velkommen; opfordrer indtrængende de kasakhiske myndigheder til at respektere de internationale forpligtelser, som de har skrevet under på, herunder forpligtelser vedrørende retsstatsprincippet og domstolenes uafhængighed;
 14. hilser de regelmæssige menneskerettighedsdialoger mellem EU og Kasakhstan velkommen, understreger vigtigheden af menneskerettighedsdialogerne mellem EU og de kasakhiske myndigheder; opfordrer til, at dialogerne styrkes med henblik på at etablere et forum, hvor spørgsmål kan tages op i åbenhed; understreger, at dialogerne bør være effektive og resultatorienterede;
 15. opfordrer EU og især EU-Udenrigstjenesten til nøje at overvåge udviklingen i Kasakhstan, til at rejse eventuelle problemer med Kasakhstans myndigheder og til om nødvendigt at tilbyde bistand samt til regelmæssigt at aflægge beretning til Parlamentet; opfordrer EU-delegationen i Astana til fortsat at spille en aktiv rolle i overvågningen af situationen og til at rejse spørgsmålet om ytringsfriheden i alle relevante bilaterale møder med Kasakhstan;
 16. opfordrer indtrængende de kasakhiske myndigheder til fuldt ud at gennemføre henstillingerne fra OSCE/Kontoret for Demokratiske Institutioner og Menneskerettigheder inden det næste parlamentsvalg, og til at tage konkrete skridt til at gennemføre henstillingerne fra FN's særlige rapportør om retten til frit at deltage i fredelige forsamlinger og til foreningsfrihed; minder Kasakhstan om dets ambition om at blive kandidat til en ikkepermanent plads i FN's Sikkerhedsråd i 2017-2018;
 17. opfordrer de kasakhiske myndigheder til at forpligte sig til at opfylde målene for bæredygtig udvikling, der for nylig blev vedtaget på internationalt plan;
 18. pålægger sin formand at sende denne beslutning til næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik, Rådet, Kommissionen, EU's særlige repræsentant for menneskerettigheder, medlemsstaternes regeringer og parlamenter, Organisationen for Sikkerhed og Samarbejde i Europa, FN's Menneskerettighedsråd samt regeringen og parlamentet i Kasakhstan.
-